

Remissvar över betänkandet På språklig grund - Utredningen om införande av grundläggande svenska och översyn av modersmålsundervisningen (SOU 2025:9)

Sammanfattning

Vi instämmer med de förslag som betänkandet framför gällande införandet av grundläggande svenska som andraspråk och ser även positivt på de gjorda bedömningarna gällande de kvalitetshöjande insatser för att säkerställa likvärdig undervisning i modersmål nationellt.

Övergripande synpunkter

8.1 Utredningens förslag

Vi välkomnar förslagen som framförs i samtliga avsnitt 8.1.1-8.1.12 med följande tillägg:

8.1.1 Grundläggande svenska som andraspråk ska införas med nya kursplaner

Vi vill betona att det fortsatt är av vikt att höga förväntningar på språkutveckling kvarstår.

8.1.7 Målgrupperna för svenska som andraspråk ska ändras

Vi ser positivt på att den nya formuleringen tydligare ramar in målgruppen.

8.1.9 Ett kartläggningsmaterial för bedömning av en elevs behov av svenska som andraspråk ska utarbetas

Ett nationellt material ger en mer likvärdig behovsbedömning och ett tydligare stöd för rektorer att planera och organisera för en undervisning som möter elevers olika behov.

8.2 Kompletterande åtgärder

Vi instämmer med de föreslagna kompletterande åtgärderna i avsnitt 8.2.1–8.2.9 och vill

särskilt betona vikten av gynnsamma förutsättningar för att målgruppen så snabbt som möjligt utvecklar grundläggande kunskaper i svenska.

16.2 Problem och behov av förändringar avseende svensk modersmålsundervisning

Vi håller med de identifierade behoven av förändringar och vill särskilt förstärka avsnitt:

16.2.1 Kompetens samt 16.2.2 Tillgång till modersmålsundervisning

Vi ställer oss bakom bedömningen att modersmålsundervisningens kvalitet bör höjas och bli mer likvärdig över landet. Vi vill tillägga att en tydligt kvalitetshöjande insats kan vara utökade möjligheter till utbildning för lärare i modersmål, vilket inte lyfts i betänkandet. Ytterligare en åtgärd är att vidare förstärka legitimationskravet.

16.2.6 Undervisningens förläggning och omfattning

Vi instämmer med att undervisningen bör regleras i timplanen för att på så sätt likställas med övriga skolämnena och främja likvärdighet över hela landet.

17.2 Åtgärder för att främja kvalitet och likvärdighet i modersmålsundervisningen

Vi är positiva till bedömningarna som gör gällande att elever som kommer till Sverige utan vårdnadshavare ska ha rätt till undervisning i modersmål samt att Skolverket får i uppdrag att ta fram ett material till stöd för bedömning av en elevs förkunskaper i modersmålet. Vi anser att användandet av ett sådant bedömningsmaterial bör bli obligatorisk för att främja likvärdighet.

Gällande bedömning att fjärrundervisning bör utvecklas vill vi tillägga att förutsättningarna för att bedriva fjärrundervisning behöver ses över och anpassas till modersmålsundervisning.

17.3 Åtgärder för att främja nyanlända elevers kunskapsutveckling genom studiehandledning på modersmålet

Vi ställer oss positiva till förslaget att stärka rätten till studiehandledning i alla skolår och menar att studiehandledning, särskilt som tidig insats, är av stor vikt för nyanlända elevers

språk- och kunskapsutveckling. Därför ställer vi oss bakom den föreslagna ändringen i 3 kap. 12 § i skollagen (2010:800) som presenteras i avsnitt 17.3.1 av betänkandet.

17.4 Kompletterande åtgärder

Gällande de föreslagna kompletterande åtgärderna ser vi positivt på att möjligheten till nationell samordning utreds vidare. Vi välkomnar också förbättrade möjligheter att modersmålsundervisningens kvalitet granskas utifrån olika aspekter samt att förutsättningarna att följa upp, utvärdera och bedriva forskning om modersmålsundervisning förbättras.